

KARLSTADS KOMMUN**KOMMUNLEDNINGSKONTORET****Remissvar** 2019-05-10Lars Sätterberg,
lars.satterberg@karlstad.se**Remissvar – Remiss - Lite mer lika. Översyn av kostnadsutjämnningen för kommuner och landsting (SOU 2018:74)**

Dnr KS-2019-70 Dpl 10

Sammanfattning

Karlstads kommun tillstyrker i huvudsak förslaget men avstyrker de föreslagna förändringarna inom IFO-modellen.

Karlstads kommuns synpunkter*Inledning*

Möjligheten för enskilda kommuner att ha likvärdiga förutsättningar att genomföra sitt välfärdsuppdrag bygger på att det finns ett system som utjämnar olikheter i opåverkbara strukturer. Kostnadsutjämnningen är en del av detta system och den liggande utredningens uppdrag har varit begränsat till just denna del. Karlstad delar här SKL:s uppfattning att när en så här stor genomgång görs bör effekterna av alla beståndsdelar i systemet ske. Detta dels för att vissa komponenter samverkar, dels för att säkerställa att såväl krympande som växande kommuners situation och likvärdighet beaktas. I det här sammanhanget kan också konstateras att skillnaderna i förutsättningar mellan enskilda kommuner blir allt större och effekten blir att allt färre ska betala till allt fler. Risker är uppenbara att detta medför ökade spänningar och att det uppstår "vi och dem-känslor" inom sektorn. Detta kan i sin tur leda till att tilliten till det samlade offentliga Sverige på sikt försämras och det kanske därför är läge att analysera om inte den nationella nivån måste ta ett större ekonomiskt ansvar för att skapa rimliga och likvärdiga förutsättningar i sektorn.

Generella synpunkter

För att systemet med kostnadsutjämnning över tid ska upplevas som trovärdigt och fylla sitt syfte måste det kontinuerligt utvärderas och de ingående komponenterna behöver uppdateras så att de bygger på aktuella uppgifter. Det är önskvärt att detta kan ske mer regelbundet än vad som hittills varit fallet. Detta kan göra att vi undviker alltför stora förändringar som ofta blir fallet när större

utredningar liknande den nu aktuella genomförs. Karlstad ställer sig därför bakom SKL:s idé om att under finansdepartementet bilda ett nätverk med representanter för berörda statliga organisationer och SKL med uppdraget att öka legitimiteten och träffsäkerheten i systemet.

Specifika delmodeller

Karlstads kommun tycker som konstaterats inledningsvis att flertalet förändringar tillstyrks. Inom ett område, Individ- och familjeomsorg är vi dock tveksamma till den föreslagna modellen. Detta område bedöms också av många som kanske den svåraste verksamheten att finna opåverkbara förklaringsvariabler för. I den nuvarande modellen finns variabeln "långvarigt ekonomiskt bistånd" vilken med all rätta kritiserats för att ge felaktiga incitament till de som aktivt arbetar med sysselsättningsskapande insatser. Karlstad är därför positiva till att utredningen nu föreslår att denna variabel tas bort. Däremot menar vi att en av de nya variabler som föreslås i utredningen och som kommer att väga tungt "barn i ekonomiskt utsatta hushåll" förmodligen, som SKL bedömer det, är mer påverkbart än den nuvarande parametern. Karlstad föreslår därför att detta område ses över ytterligare innan några förändringar genomförs.

Kring området försörjningsstöd måste i sammanhanget noteras att det finns ett antal kommuner i landet som under lång tid tagit ett mycket stort ansvar för flyktingmottagandet. För flera kommuner betyder det att det finns stora grupper som står mycket långt från arbetsmarknaden, vilket är mycket svårt att lösa genom "lokal arbetsmarknadspolitik". Denna ekonomiska situation kan inte lösas genom mellankommunala lösningar utan här måste systemet bygga på ett statligt finansiellt ansvar.

Per-Samuel Nisser
Kommunstyrelsens ordförande

Ulf Nyqvist
Kommundirektör